

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ઓસવાલ વૂલન મિલ્સ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

પંજાબ રાજ્ય વીજળી બોર્ડ અને અન્ય

એપ્રિલ ૨૮, ૨૦૦૬

[ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિંઘા અને ન્યાયમૂર્તિ શ્રી પી. કે.

બાલાસુબ્રમણ્યને]

વીજળી (પુરવઠો) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ - કલમ ૪૬ અને ૪૯ -
ઔદ્યોગિક ગ્રાહકોને પુરવઠો - રાજ્ય વીજળી બોર્ડ પરિપત્ર જારી કર્યો જેમાં
ગ્રાહકો તેમની સપ્લાય સિસ્ટમને ઉચ્ચ વોલ્ટેજ પર ફેરવે ત્યાં સુધી વીજળીના

વપરાશ પર સરચાર્જ વસૂલવાનો નિયમ હતો – પડકાર:વિદ્યુત બોર્ડ એક વૈધાનિક સત્તા હોવાથી અધિનિયમ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ ટેરિફ જાહેરનામાના સંદર્ભમાં જ સરચાર્જ વસૂલવાનો હકદાર હતો અને કોઈ પરિપત્રના કારણે નહીં.

રાજ્ય વીજળી બોર્ડે ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ ના રોજ પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો જેમાં ૧૧ કે.વી. લાઇનથી સપ્લાય ધરાવતા ઔદ્યોગિક ગ્રાહકો પાસેથી વીજળીના વાસ્તવિક વપરાશ પર ૧૭.૫% સરચાર્જ વસૂલવાનો નિયમ હતો, જ્યાં સુધી આવા ગ્રાહકો તેમની સપ્લાય સિસ્ટમ ૩૩ કે.વી. કે તેથી વધુ વોલ્ટેજ પર સ્વિચ ન કરે.૦૩/૦૫/૧૯૯૧ પર, અન્ય એક પરિપત્ર દ્વારા, બોર્ડે તેના તમામ વર્તમાન ગ્રાહકોને તેમની પુરવઠા પ્રણાલીને ઉચ્ચ વોલ્ટેજ પર ફેરવવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે એક વર્ષના સમયગાળા માટે અધિભારમાંથી મુક્તિ આપવાની મંજૂરી આપતી સ્પષ્ટતા જારી કરી હતી.

ગ્રાહક કંપની (મિલ) અને બોર્ડ દ્વારા કોસ-અપીલોના વર્તમાન સમૂહમાં સમગ્ર વિવાદ એ છે કે એક વર્ષના સમયગાળાની ગણતરી કઈ તારીખથી થવી જોઈએ.વીજળી (પુરવઠો) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૪૬ અને ૪૯ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલ ટેરિફ જાહેરનામાની લાગુ અથવા અન્યથા, જે

૦૧/૦૨/૧૯૯૪ થી અસર સાથે ટેરિફમાં સુધારો કરવાની જોગવાઈ કરે છે, તે પણ પ્રશ્નમાં છે.

કોસ-અપીલોના નિકાલ, કોર્ટ

ઠેરવવેલ કે:૧.૧.બોર્ડ એ કાયદાનું સર્જન છે.તેની રચના વીજળી (પુરવઠા) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ની કલમ ૫ મુજબ કરવામાં આવી છે.કાયદાની કલમ ૪૬ ગ્રીડ ટેરિફની જોગવાઈ કરે છે અને તેની કલમ ૪૯ બોર્ડને લાઈસન્સધારકો સિવાય અન્ય વ્યક્તિઓને તેના દ્વારા વીજળીના વેચાણની જોગવાઈ કરવાની સત્તા આપે છે.આ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે બોર્ડ સામાન્ય શરતો દ્વારા સંચાલિત થશે જે કાયદાની કલમ ૭૯ની શરતો અનુસાર રાજ્ય દ્વારા જારી કરવામાં આવી શકે છે. [૪૮૭-સી]

૧.૨.બોર્ડ એક વૈધાનિક સત્તા હોવાથી, વીજળીના વપરાશ માટે બિલ બહાર પાડવાની તેની સત્તા માત્ર ટેરિફ સૂચના દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવશે.આવી શક્તિનો ઉપયોગ બોર્ડ દ્વારા તેની વૈધાનિક શક્તિનો ઉપયોગ કરીને જ થઈ શકે છે, કાર્યકારી સત્તાના કારણે નહીં.તેથી, બોર્ડ દ્વારા જારી કરાયેલા પરિપત્ર પત્રના સંદર્ભમાં, કોઈ સરચાર્જ કે કોઈ દંડ વસૂલ કરી શકાતો

નથી.વધારાના દર અથવા દંડ દ્વારા સરચાર્જ માત્ર ટેરિફ સૂચનાના સંદર્ભમાં જ વસૂલ કરી શકાય છે.[૪૮૭-૭, ડી]

૨. ૨૬/૦૭/૧૯૯૧ તારીખની ટેરિફ સૂચના આર્ક ભઠ્ઠીઓ પર અન્ય બાબતોની સાથે આવા સરચાર્જની વસૂલાતની વાત કરે છે.૦૧/૦૨/૧૯૯૪ ના રોજના જાહેરનામાના સંદર્ભમાં પણ આવી જ સ્થિતિ છે.જેમ કે સૂચનામાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત ટેરિફ પર ૧૭.૫% સરચાર્જ ૧૧ કે.વી. પર પુરવઠો આપવામાં આવતા તમામ આર્ક ફર્નેસ લોડ ગ્રાહકો માટે વસૂલવામાં આવવો જોઈએ, હાઈકોર્ટ સ્પષ્ટપણે એ તારણ પર પહોંચવામાં ભૂલ કરી હતી કે ઉપરોક્ત સૂચનાના કારણે, ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના પરિપત્ર પત્રો રદ કરવામાં આવ્યા ન હતા.ઉચ્ચ અદાલત પોતાની સામે સાચો પ્રશ્ન રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ, એટલે કે, શું ટેરિફ જાહેરનામું બહાર પાડ્યા પછી, બોર્ડ એવા ગ્રાહકો પર ટેરિફ પર કોઈ સરચાર્જ ૧૭.૫% વસૂલ કરી શકે છે કે જેમની પાસે આર્ક ફર્નેસ નથી.(૪૮૭-એફ-૭; ૪૮૮-એ, બી]

૩.૧.જે પ્રશ્ન વિચારણા માટે આવે છે તે એ છે કે એક વર્ષનો સમયગાળો કઈ તારીખથી શરૂ થઈ શક્યો હોત.જોકે કંપની દલીલ કરી શકી હોત કે ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ થી કોઈ સરચાર્જ વસૂલવામાં આવ્યો ન હોત, પરંતુ તેણે

હાઈકોર્ટ સમક્ષ આવી દલીલ કરી ન હતી.અહીં પણ મર્યાદિત નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.(૪૮૮-સી)

૩.૨.હાઈકોર્ટે ૨૯/૦૧/૧૯૯૨ ના રોજના તેના આદેશ દ્વારા જણાવ્યું હતું કે એક વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી શરૂ થશે જ્યારે બોર્ડ દ્વારા ફેક્ટરી પરિસરમાં ૩૩ કે.વી. અથવા તેથી વધુ વોલ્ટેજ સબ-સ્ટેશન સ્થાપિત કરવા માટે શક્ય બિંદુ દર્શાવવામાં આવશે.પરંતુ ૩૩કે.વી. લાઈન દોરવા માટે સ્થળની પસંદગી ખાલી ઔપચારિકતા નહોતી.બોર્ડની સુવિધા સહિત અનેક પરિબલોને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર હતી.કેટલાક કિસ્સાઓમાં કદાચ જમીન સંપાદન માટે વળતર ચૂકવવું જરૂરી હતું.ઉચ્ચ અદાલતના અવલોકનો ખોટા હોઈ શકે છે; પરંતુ પછી તે સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા અને પક્ષકારોએ તેના પર કાર્યવાહી કરી હતી.
[૪૮૮-એચ; ૪૮૯-એ, બી]

૩.૩.બોર્ડના ૦૩/૧૨/૧૯૯૨ ના પત્રને ધ્યાનમાં રાખીને, નીચેની બધી અદાલતો હકીકતના તારણો પર પહોંચી હતી કે ઉપરોક્ત પરિપત્રના સંદર્ભમાં અંતિમ સૂચના ફક્ત ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ ના રોજ જ આપવામાં આવી હતી.(૪૮૯-સી)

૩.૪.ઉપરોક્ત કારણોસર, કંપનીની દલીલ સાચી હોઈ શકે છે કે ૨૯/૦૧/૧૯૯૨ પછી સરચાર્જ વસૂલવાનો બોર્ડનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, પરંતુ ઉપરોક્ત દલીલ ઉઠાવવામાં આવી ન હોવાથી અને વધુમાં મર્યાદિત પ્રશ્ન પર કોર્ટ દ્વારા નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોવાથી, કંપની ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ થી સરચાર્જ ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.જોકે, એમાં કોઈ શંકા નથી કે ૦૧/૦૨/૧૯૯૪ ના ટેરિફ સૂચનાના સંદર્ભમાં ૧૭.૫% ના દરે સરચાર્જ ચૂકવવાની જરૂર નહોતી.(૪૮૯-ડી-ઈ]

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૨૩૩૫/૨૦૦૬.

આર. એસ. એ. નંબર ૫૬૬૬-૫૭૧૦/૨૦૦૩ માં ચંદીગઢ ખાતે પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના ૨૩/૧૧/૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે આર. કે. જૈન, નીરજ કુમાર જૈન અને ઉગ્ર શંકર પ્રસાદ.

પ્રતિવાદીઓ માટે રણજીત કુમાર, રાજીવ નંદા, રુચિ નરુલા અને અરવિંદ કુમાર.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિંહા.પરવાનગી મંજૂર.

અપીલકર્તા એક મિલ છે જે તેના અધિકૃત પ્રતિનિધિ દ્વારા રજૂ થાય છે.તેના કાર્યના હેતુ માટે, તે બધા ભૌતિક સમયમાં વિદ્યુત ઊર્જાનો ગ્રાહક હતો અને હજુ પણ છે.તેણે આ હેતુ માટે પ્રતિવાદી-બોર્ડ પાસેથી વિદ્યુત જોડાણ લીધું હતું.કનેક્ટેડ લોડ ૬૬૬૪ કે.ડબ્લ્યુ. છે. બોર્ડ દ્વારા ઘડવામાં આવેલા ટેરિફના સંદર્ભમાં, અપીલકર્તા (કંપની) 'સામાન્ય ઉદ્યોગ' ની શ્રેણીમાં આવે છે.બોર્ડે ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ ના રોજ એક પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો જેમાં ૫૦૦૦ કે.ડબ્લ્યુ. થી વધુનો લોડ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો અથવા ૫૦૦૦ કે.વી.એ થી વધુની કરાર માંગ મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને ૧૧ કે.વી. લાઈનથી પુરવઠો મેળવ્યો હતો તેવા ઔદ્યોગિક ગ્રાહકોના સંદર્ભમાં વીજળીના વાસ્તવિક વપરાશ પર ૧૭% સરચાર્જ વસૂલવાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યો હતો.આ પરિપત્રમાં એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે ગ્રાહકો દ્વારા સપ્લાયને ૩૩ કે.વી. કે તેથી વધુ વોલ્ટેજમાં રૂપાંતરિત ન થાય ત્યાં સુધી સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે.જોકે, એ વાતમાં કોઈ વિવાદ નથી કે કંપનીને એક પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ૬૬ કે.વી. સબ સ્ટેશનની સ્થાપના માટે, સાઈટ પ્લાન પૂરો પાડવો જરૂરી છે.

ફરી એકવાર ૩૦/૦૫/૧૯૯૧ તારીખના પરિપત્ર દ્વારા, તે નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું હતું:

"૨૧/૦૧/૧૯૯૧ ના સીસી નંબર ૫/૯૧ મુજબ, ૫૦૦૦ કે.ડબ્લ્યુ./કે.વી. થી વધુ મંજૂર લોડ/માંગ ધરાવતા અને ૧૧ કે.વી. પર કાર્યરત સામાન્ય ઔદ્યોગિક ગ્રાહકો પર ૧૭% સરચાર્જ વસૂલવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો જ્યાં સુધી પુરવઠો ૩૩ કે.વી. અથવા તેથી વધુ વોલ્ટેજમાં રૂપાંતરિત ન થાય ત્યાં સુધી ચાલુ રહેશે."બોર્ડ દ્વારા આ બાબત પર પુનર્વિચાર કરવામાં આવ્યો છે અને એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે કે જે ગ્રાહકો નીચેની જોગવાઈઓ અનુસાર તેમની સપ્લાય સિસ્ટમ ૩૩ કે.વી. અને તેથી વધુ વોલ્ટેજ પર સ્વિચ નહીં કરે તેમના પર ૧૭.૫% સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે:

i) ૫૦૦૦ કે.ડબ્લ્યુ./કે.વી.એ થી વધુ લોડ/માંગ ધરાવતા અને ૧૧ કે.વી. પર કાર્યરત તમામ વર્તમાન ગ્રાહકોને નિર્ધારિત સમયગાળામાં સપ્લાયને ઉચ્ચ વોલ્ટેજમાં રૂપાંતરિત કરવા માટે ૧૨ મહિનાનો લીડ સમય આપી શકાય છે.આ

સમયગાળામાં ગ્રાહક તેમજ પી.એસ.ઇ.બી. દ્વારા કામનો અંદાજિત ખર્ચ મેળવવા, પી.એસ.ઇ.બી. પાસે ચાર્જ જમા કરાવવા અને ૩૩ કે.વી. કે તેથી વધુ વોલ્ટેજના કામોના નિર્માણમાં ખર્ચવામાં આવેલો સમય શામેલ છે. ઉચ્ચ વોલ્ટેજના કામોના નિર્માણ/પૂર્ણતા માટે સંકળાયેલી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટેનો સમયપત્રક લોડ મંજૂરી અધિકારી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, અને ગ્રાહક તરફથી નિર્ધારિત લક્ષ્યોનું પાલન કરવામાં કોઈપણ લપસણો/ચુકવણી પર ૧૭.૫% સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે.જો નિર્ધારિત સમયગાળા પછી, ગ્રાહકોના ઉચ્ચ વોલ્ટેજના કામો તૈયાર હોય પરંતુ પી.એસ.ઇ.બી. ના કામો તૈયાર ન હોય, તો સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે નહીં અને તેવી જ રીતે જો બોર્ડના ઉચ્ચ વોલ્ટેજના કામો તૈયાર હોય પરંતુ ગ્રાહકો તૈયાર ન હોય તો આ સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે.

૨૧/૦૧/૧૯૯૧ ના રોજના પરિપત્રની માન્યતા પર કંપની દ્વારા હાઇકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રિટ અરજીમાં પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો, જેને સી.ડબ્લ્યુ.પી નંબર ૭૦૬૯/૧૯૯૧ તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યો હતો.દરમિયાન, બોર્ડ દ્વારા ઉપરોક્ત પરિપત્ર પત્રમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો

હતો, જેમાં એવી શરત મૂકવામાં આવી હતી કે ૫૦૦૦ કિલોવોટ/કેવીએથી વધુ ભાર ધરાવતા અને ૧૧ કિલોવોટ પર ચાલતા તમામ વર્તમાન ગ્રાહકોને મહત્તમ ૧૮ મહિના સુધી લંબાવી શકાય તેવા ૧૨ મહિનાનો સમય આપવામાં આવશે જેથી પુરવઠા પ્રણાલીને ઉચ્ચ વોલ્ટેજમાં રૂપાંતરિત કરી શકાય.

બોર્ડ દ્વારા ૧૯/૦૯/૧૯૯૧ તારીખનો બીજો પત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે વીજ પુરવઠાને ૬૬ કે.વી. માં રૂપાંતરિત કરવો પડશે અને તેથી કંપનીએ ૬૬ કે.વી. સબ-સ્ટેશનની સ્થાપનાનું સ્થળ બતાવવું જરૂરી હતું, જેમાં નિષ્ફળતા પર દંડ @૧૭.૫% વસૂલવામાં આવશે.બોર્ડ દ્વારા વધુ એક પત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો જેમાં રૂપાંતરના કામચલાઉ ખર્ચ માટે ૩૪ લાખ રૂપિયાની રકમની માંગ કરવામાં આવી હતી.જોકે, કંપની દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે:

"વીજળી બોર્ડ વતી દાખલ કરવામાં આવેલા ટૂંકા જવાબમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અરજદારો પાસેથી વસૂલવામાં આવેલ ૧૭.૫% સરચાર્જ પછીના બિલમાં એડજસ્ટ કરવામાં આવશે.વધુમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે ૧૧ કે.વી. થી ૩૩

કે.વી. અથવા ૬૬ કે.વી. માં રૂપાંતર થશે. તે સંબંધમાં બંને પક્ષો દ્વારા કેટલીક ઔપચારિકતાઓનું પાલન કરવાનું છે અને અરજદારોને નિર્દેશોનું પાલન કરવા માટે એક વર્ષનો સમય આપવામાં આવ્યો છે.જો કે, તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે એક વર્ષનો સમયગાળો બોર્ડ દ્વારા ફેક્ટરી પરિસરમાં પેટા સ્ટેશનની સ્થાપના માટે શક્ય બિંદુથી શરૂ થશે.

[ભાર મુકવામાં આવે છે]

ફરી એકવાર, ઉપરોક્ત નિર્દેશોનું પાલન કર્યા વિના, બોર્ડ દ્વારા કંપની પાસેથી ૩૪ લાખ રૂપિયાની ઉપરોક્ત રકમ જમા કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.૧૪/૦૨/૧૯૯૨ પર અથવા તેની આસપાસ, કંપનીએ ઉપરોક્ત પત્રનો જવાબ આપતા જણાવ્યું હતું કે આ બાબત દીવાની અદાલત સમક્ષ ચુકાદો બાકી છે અને વધુમાં બોર્ડના અધિકારીઓ દ્વારા અત્યાર સુધી અન્ય કોઈ શક્ય મુદ્દો દર્શાવવામાં આવ્યો નથી.બોર્ડ દ્વારા ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ તારીખના પત્ર દ્વારા કંપની પાસેથી ફરીથી સ્થળ યોજના માંગવામાં આવી હતી, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું:

"ઉપરોક્ત સંદર્ભો તરફ તમારું ધ્યાન દોરવામાં આવે છે અને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે ૩૩/૬૬ કેવી સબ ગ્રીડના બાંધકામ માટેનો સ્થળ યોજના અને સ્થળ ૭ દિવસની અંદર નીચે સહી કરનારને બતાવવામાં આવે અને બોર્ડની સૂચના અનુસાર જરૂરી રકમ જમા કરાવવામાં આવે જેથી આગળની કાર્યવાહી કરી શકાય અન્યથા ૧૭.૫% સરચાર્જ વસૂલવામાં આવશે."

વીજળી (પુરવઠો) અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (ટૂંકમાં, 'અધિનિયમ') ની કલમ ૪૬ અને ૪૯ હેઠળની પોતાની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને બોર્ડે એક ટેરિફ બનાવ્યો જે ૦૧/૦૨/૧૯૯૪ થી અમલમાં આવ્યો.ઉપરોક્ત ટેરિફની કલમ (બી) તેના સમયપત્રકનો સંદર્ભ આપે છે, જેનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"ટેરિફનું સમયપત્રક

શેડ્યૂલ એલ.એસ – મોટા ઔદ્યોગિક વીજ પુરવઠો

૧ ઉપલબ્ધતા

(i) આ ટેરિફ ૧૦૦ કિલોવોટથી વધુ ઔદ્યોગિક જોડાણ ધરાવતા ગ્રાહકોને લાગુ પડશે. તેમની કરારની માંગ ૧૦૦ કેવીએ (૮૫ કિલોવોટ) થી ઓછી ન હોવી જોઈએ.

(ii) ૧૧૦૦૦ વોલ્ટ અને તેથી વધુ (આર્ક ફર્નેસ માટે ૩૩ કે.વી. અને તેથી વધુ) ઉચ્ચ તાણ પર ઊર્જાનો પુરવઠો મેળવતો કોઈપણ ગ્રાહક બોર્ડની મંજૂરી વિના પોતાનો કનેક્ટેડ લોડ વધારી શકશે નહીં. ઉચ્ચ તાણ પર પુરવઠો મેળવતા ગ્રાહકે તેના પરિસરમાં સ્થાપિત બધા સ્ટેપ-ડાઉન ટ્રાન્સફોર્મર(ઓ) ની રેટિંગ ક્ષમતા દર્શાવવી પડશે અને બોર્ડની પૂર્વ મંજૂરી વિના આવા સ્ટેપ-ડાઉન ટ્રાન્સફોર્મરની ક્ષમતામાં વધારો કરવો નહીં.

ટેરિફની અનુસૂચિની કલમ ૩ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"(અ) સામાન્ય શ્રેણી

એ) ૧૦૦૦ કિલોવોટથી ઓછું જોડાયેલ લોડ ધરાવતા ગ્રાહકો

૧૫૩ પૈસા/એકમ

બી) ૧૦૦૦ કિલોવોટ અને તેનાથી વધુ લોડ સાથે જોડાયેલા ગ્રાહકો:

ડિમાન્ડ ચાર્જ

રૂ. ૯૦/કેવીએ

વત્તા

ઊર્જા ચાર્જ

૧૨૮ પૈસા/એકમ

મહત્તમ એકંદર દર

૧૬૩ પૈસા/એકમ

(બી) પાવર સઘન એકમો

એ) ૧૦૦૦ કે.ડબ્લ્યુ. થી ઓછો કનેક્ટેડ લોડ ધરાવતા ગ્રાહકો ૧૫૮
પૈસા/યુનિટ

બી) ૧૦૦૦ કિલોવોટ અને તેનાથી વધુ લોડ સાથે જોડાયેલા ગ્રાહકો

ડિમાન્ડ ચાર્જ

રૂ. ૯૦/કેવીએ

વત્તા

ઊર્જા ચાર્જ

૧૩૩ પૈસા/એકમ

મહત્તમ એકંદર દર

૧૬૮ પૈસા/એકમ

ઉપરોક્ત શ્રેણી (એ) અને (બી) હેઠળના ઊર્જા શુલ્ક આ અનુસૂચિ
એલ. એસ. ની આઈટમ ૭ હેઠળ વસૂલવામાં આવતા માસિક
લઘુત્તમ શુલ્કના પૂર્વગ્રહ વિના રહેશે.

નોંધ (i).

(ii) ઉપરોક્ત ટેરિફ પર ૧૭.૫% સરચાર્જ બધા આર્ક ફર્નેસ લોડ
ગ્રાહકો માટે વસૂલવામાં આવશે જેમને ૧૧ કે.વી. પર સપ્લાય
આપવામાં આવી રહ્યો છે."

ઉપરોક્ત ટેરિફની નોંધ (ii) પરથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ૧૭.૫% ના દરે
સરચાર્જ ફક્ત ૧૧ કે.વી. પર પુરવઠો આપવામાં આવતા તમામ આર્ક ફર્નેસ લોડ
ગ્રાહકો માટે વસૂલવામાં આવતો હતો. વધુમાં, આ અન્ય મિલો જે ઉદ્દેશિત
સરચાર્જ ભોગવવા માટે જવાબદાર હતી તેનો ટેરિફ સૂચનામાં ખાસ ઉલ્લેખ

કરવામાં આવ્યો હતો.એ પણ વિવાદમાં નથી કે ઉપરોક્ત સૂચના જારી કરતા પહેલા, આવા સરચાર્જ વસૂલવાના એક્ટિવિટીવ ઓર્ડર જારી કરવામાં આવ્યા હતા.જોકે, આ વહીવટી આદેશને પાછળથી ટેરિફનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યો હતો.

જોકે, ૨૬/૦૭/૧૯૯૧ ના રોજ, કાયદાની કલમ ૪૬ અને ૪૮ હેઠળ એક જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે:

"(બી) ૧ મેગાવોટ અને તેથી વધુના કનેક્ટેડ લોડ ધરાવતા ગ્રાહકો માટે ડિમાન્ડ ચાર્જ રૂ. ૬૦/- પ્રતિ કે. વી. એ. પ્લસ પ્લસ એનર્જી ચાર્જ રૂ. ૮૩ પૈસા/યુનિટ આ શેડ્યૂલ એલ.એસ ની આઈટમ ૭ હેઠળ એમ. એમ. સી. ને પૂર્વગ્રહ રાખ્યા વિના મહત્તમ ૧૦૭ પૈસા/યુનિટ દરને આધીન છે.

i) ...

ii) ઉપરોક્ત ટેરિફ પર ૧૭.૫% નો સરચાર્જ તમામ આર્ક ફર્નેસ લોડ ગ્રાહકો માટે વસૂલવામાં આવશે, જેમને ૧૧ કે.વી. પર પુરવઠો આપવામાં આવી રહ્યો છે.

iii)”

ઉપરોક્ત માંગ પર સવાલ ઉઠાવતા, કંપની દ્વારા દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ અપીલ કોર્ટ પણ રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે બોર્ડ ફક્ત ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ થી જ આ પ્રકારનો અધિભાર વસૂલ કરી શકે છે.

વિવાદિત ચુકાદાને કારણે ઉચ્ચ અદાલતે અભિપ્રાય આપ્યો હતો:

"અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ પરિપત્રમાં એવી કોઈ કલમ દર્શાવી શક્યા નથી જે ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના અગાઉના પરિપત્રમાં ફેરફાર અથવા અવરોધની જોગવાઈ કરે છે.સૂચનાઓના કોઈપણ સ્થાનાંતરણની ગેરહાજરીમાં, હું એવું કહી શકતો નથી કે સામાન્ય શ્રેણીના ગ્રાહકો માટે ટેરિફમાં સુધારો કરવા તેમજ એઆરસી ફર્નેસ લોડ ગ્રાહકો માટે સરચાર્જ વસૂલવા અંગેના નવા સૂચનાને કારણે આવી સૂચના રદ કરવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત પરિપત્રમાં એવી કોઈ કલમ નથી કે સરચાર્જ માત્ર એઆરસી ભઠ્ઠી પર જ વસૂલવામાં આવશે.હજુ પણ આગળ, આવી

દલીલ નીચેની અદાલતો સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવી ન હતી.તેથી, એ સ્પષ્ટ છે કે ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના રોજ જાહેરનામા દ્વારા લગાવવામાં આવેલ સરચાર્જ ક્યારેય રદ કરવામાં આવ્યો ન હતો."

કંપની દ્વારા દાખલ કરાયેલી ખાસ રજા અરજી પર આ કોર્ટે મર્યાદિત નોટિસ જારી કરી હતી કે શું ૦૧/૦૨/૧૯૯૪ ના મેમો નંબર ૧૦૦૬૧/૧૦૭૬૧/સીસી/ટી/૨/રેવ./વોલ્યુમ XIII મુજબ જારી કરાયેલ ટેરિફમાં સુધારો કંપનીને લાગુ પડે છે કે નહીં.બોર્ડે આ અદાલતનો પણ સંપર્ક કર્યો છે કે શું એક વર્ષના સમયગાળાની ગણતરી ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ થી થવી જોઈએ કે જાહેરનામું બહાર પાડવાની તારીખથી થવી જોઈએ.

આમ, આ અપીલમાં આપણી વિચારણા માટે બે પ્રશ્નો ઉભા થાય છે:(i) શું હાઈકોર્ટનો એ નિર્ણય સાચો છે કે સરચાર્જ ચુકવણી સંબંધિત મામલો પરિપત્રો દ્વારા સંચાલિત હતો, જેને ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના રોજના જાહેરનામા દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો ન હતો, તે ધ્યાનમાં રાખીને વાંધાજનક માંગ કાયદામાં માન્ય હતી; અને (ii) ૨૯/૦૧/૧૯૯૨ ના રોજ

પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદાનું યોગ્ય અર્થઘટન શું હશે?

બોર્ડ એ કાયદાનું સર્જન છે.તેની રચના કાયદાની કલમ ૫ મુજબ કરવામાં આવી છે. તે સમાવિષ્ટ છે અને તેની કલમ ૧૨ ની શરતોમાં તેના પોતાના નામે દાવો કરી શકે છે અને દાવો કરી શકાય છે.કાયદાની કલમ ૪૬ ગ્રીડ ટેરિફની જોગવાઈ કરે છે અને તેની કલમ ૪૮ બોર્ડને લાઈસન્સધારકો સિવાય અન્ય વ્યક્તિઓને તેના દ્વારા વીજળીના વેચાણ માટે જોગવાઈ કરવાની સત્તા આપે છે.આ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે બોર્ડ સામાન્ય શરતો દ્વારા સંચાલિત થશે જે કાયદાની કલમ ૭૮ની શરતો અનુસાર રાજ્ય દ્વારા જારી કરવામાં આવી શકે છે. વધારાના દર અથવા દંડ દ્વારા સરચાર્જ માત્ર ટેરિફ સૂચનાના સંદર્ભમાં જ વસૂલ કરી શકાય છે.તેથી, આવી શક્તિનો ઉપયોગ બોર્ડ દ્વારા તેની વૈધાનિક શક્તિનો ઉપયોગ કરીને જ કરી શકાય છે, કાર્યકારી સત્તાના કારણે નહીં.બોર્ડ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્ર પત્રના સંદર્ભમાં, તેથી, ન તો કોઈ સરચાર્જ કે ન તો કોઈ દંડ વસૂલ કરી શકાય છે.

૧૯૯૧માં, નિર્વિવાદપણે, ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ ના રોજના પરિપત્ર પત્ર પછી કાયદાની કલમ ૪૬ અને ૪૮ ના સંદર્ભમાં ટેરિફ સૂચના જારી કરવામાં

આવી હતી. જોકે, ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના રોજના પરિપત્ર પત્ર પછી ટેરિફને પાછલી અસરથી લાગુ કરતી કોઈ સૂચના આપવામાં આવી ન હતી.

અમે અહીં પહેલાં નોંધ્યું છે કે ૨૬/૦૭/૧૯૯૧ ના રોજ ટેરિફ સૂચનામાં આર્ક ફર્નેસ પર અન્ય બાબતોની સાથે આવા સરચાર્જ વસૂલવાની વાત કરવામાં આવી છે.૦૧/૦૨/૧૯૯૪ ના રોજના જાહેરનામાના સંદર્ભમાં પણ આવી જ સ્થિતિ છે.બોર્ડ, તેથી, માત્ર સૂચનાના સંદર્ભમાં જ સરચાર્જ વસૂલ કરી શકે છે અને કોઈ પરિપત્ર પત્રના કારણે નહીં.સૂચનામાં સ્પષ્ટપણે જણાવાયું છે કે ઉપરોક્ત ટેરિફ પર ૧૭.૫% સરચાર્જ ૧૧ કે.વી. પર પુરવઠો આપવામાં આવતા તમામ આર્ક ફર્નેસ લોડ ગ્રાહકો માટે વસૂલવામાં આવવો જોઈએ, હાઈકોર્ટ સ્પષ્ટપણે એ તારણ પર પહોંચવામાં ભૂલ કરી હતી કે ઉપરોક્ત સૂચનાના કારણે, ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના પરિપત્ર પત્રો રદ કરવામાં આવ્યા ન હતા.બોર્ડ એક વૈધાનિક સત્તા હોવાથી, વીજળીના વપરાશ માટે બિલ બહાર પાડવાની તેની સત્તા માત્ર ટેરિફ સૂચના દ્વારા સંચાલિત કરવામાં આવશે.તે એક વૈધાનિક સત્તા હોવાથી તેણે કાયદાના ચાર ખૂણાઓની અંદર કામ કરવું જોઈએ.

તેથી, અમારા મતે, હાઈકોર્ટ સ્પષ્ટપણે ખોટો હતો કે ૨૧/૦૧/૧૯૯૧ અને ૦૩/૦૫/૧૯૯૧ ના રોજના અગાઉના નોટિફિકેશન રદ કરવામાં આવ્યા

ન હતા.હાઈકોર્ટ પોતાને માટે સાચો પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં નિષ્ફળ ગયો, એટલે કે, ટેરિફ સૂચના જારી કર્યા પછી, બોર્ડ જે ગ્રાહકો પાસે આર્ક ફર્નેસ નથી તેમના પર ટેરિફ પર ૧૭.૫% ના દરે કોઈ સરચાર્જ વસૂલ કરી શકે છે કે કેમ.તેથી, હાઈકોર્ટે વાદગ્રસ્ત આદેશ પસાર કરીને કાયદાની દ્રષ્ટિએ ખોટી દિશા અપનાવી.

જે પ્રશ્ન વિચારણા માટે આવે છે તે એ છે કે એક વર્ષનો સમયગાળો કઈ તારીખથી શરૂ થઈ શક્યો હોત.ઉપરોક્ત તારણોના આધારે, કંપની એવી દલીલ કરી શકતી હતી કે ૧૩/૦૫/૧૯૯૧ થી, કોઈ સરચાર્જ વસૂલ કરી શકાતો નથી, પરંતુ તેણે હાઈકોર્ટ સમક્ષ આવો કોઈ દલીલ ઉઠાવી ન હતી.

આપણે જોયું કે અહીં મર્યાદિત નોટિસ પણ જારી કરવામાં આવી હતી.

૩૦/૦૫/૧૯૯૧ ના પત્ર મુજબ બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવેલી ઓફરને અમલમાં મૂકવાના હેતુથી, તાત્કાલિક કોઈ સરચાર્જ વસૂલ કરી શકાય નહીં તે બાબતમાં કોઈ વિવાદ નથી.અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ૨૯/૦૧/૧૯૯૨ ના આદેશ દ્વારા સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે એક વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી શરૂ થશે જ્યારે શક્ય મુદ્દો દર્શાવવામાં આવશે.

અગાઉની રિટ અરજીમાં ઉચ્ચ ન્યાયાલયનું નિરીક્ષણ નિર્દેશના સ્વરૂપમાં હતું.

આ વતી બોર્ડ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ક વકીલ શ્રી રણજીત કુમારની રજૂઆત સ્વીકારી શકાતી નથી.સામાન્ય રીતે સમયગાળાની ગણતરી જાહેરનામું બહાર પાડવાની તારીખથી થવી જોઈએ, હાઈકોર્ટના ચુકાદાની તારીખથી નહીં.જોકે, ઉચ્ચ અદાલતે નિરીક્ષણો કર્યા હતા, જેના પર બંને પક્ષોએ કાર્યવાહી કરી હતી.આ અવલોકનો બોર્ડ વતી જ સમર્થન આપેલા સોગંદનામાના સંદર્ભમાં કરવામાં આવ્યા હતા.

હાઈકોર્ટનો નિર્દેશ માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે કટ-ઓફ તારીખને ભવિષ્યમાં એક ગણવામાં આવશે, એટલે કે, ફક્ત ૨૯/૦૧/૧૯૯૨ પછીની તારીખ નક્કી કરવી જરૂરી હતી.

બોર્ડ દ્વારા અંતિમ નોટિસ જારી કર્યા પછી, ગ્રાહક તરફથી વાસ્તવિક સ્થળ દર્શાવવામાં થયેલી બેદરકારીને અદાલતો દ્વારા માફ કરવામાં આવી ન હતી.

હાઈકોર્ટના અવલોકનો ખોટા હોઈ શકે છે; પરંતુ પછી તે જ સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. જેમ પહેલા સૂચવવામાં આવ્યું છે, પક્ષકારોએ તેના પર કાર્યવાહી કરી. તેથી, હાઈકોર્ટના ચુકાદાના સંદર્ભમાં એક વર્ષનો સમયગાળો તે તારીખથી શરૂ થવાનો હતો જ્યારે બોર્ડ દ્વારા ફેક્ટરી પરિસરમાં સબ સ્ટેશન સ્થાપિત કરવા માટેનો શક્ય મુદ્દો દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. ૩૩ કે. વી. રેખા દોરવાના હેતુથી સ્થળની પસંદગી એ ખાલી ઔપચારિકતા નહોતી. બોર્ડની સુવિધા સહિત અનેક પરિબલોને ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર હતી. કેટલાક કિસ્સાઓમાં કદાચ જમીન સંપાદન માટે વળતર ચૂકવવું જરૂરી હતું.

બોર્ડના ૦૩/૧૨/૧૯૯૨ ના પત્રને ધ્યાનમાં રાખીને, બધી અદાલતો હકીકતના નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી કે ઉપરોક્ત પરિપત્રના સંદર્ભમાં અંતિમ સૂચના ફક્ત ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ ના રોજ જ આપવામાં આવી હતી. કંપનીએ દલીલ કરી હતી કે વાસ્તવિક શક્યતા ૨૮/૦૫/૧૯૯૪ ના રોજ મળી આવી હતી, પરંતુ જેમ અગાઉ નોંધ્યું છે તેમ, કોર્ટે તેમની દલીલ સ્વીકારી ન હતી કે ઉપરોક્ત નોર્ટિસની તારીખ પણ એક વષ ના સમયગાળાના પ્રારંભિક બિંદુના હેતુ માટે તારીખ ગણી શકાય નહીં.

ઉપરોક્ત કારણોસર, કંપની વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી આર. કે. જૈન, તેમની રજૂઆતમાં સાચા હોઈ શકે છે કે બોર્ડ પાસે

૨૯/૦૧/૧૯૯૨ પછી સરચાર્જ વસૂલવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી, પરંતુ ઉપરોક્ત દલીલ ઉઠાવવામાં આવી ન હોવાથી અને વધુમાં મર્યાદિત પ્રશ્ન પર કોર્ટ દ્વારા નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોવાથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે કંપની ૧૩/૦૫/૧૯૯૨ થી સરચાર્જ ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે. વધુમાં, આપણે એ પણ નોંધ લઈ શકીએ છીએ કે તે તારીખથી ચૂકવવાપાત્ર સરચાર્જની વાસ્તવિક રકમ કંપની દ્વારા બોર્ડને ચૂકવી દેવામાં આવી છે. જોકે, ઉપરોક્ત અમારા તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, એમાં કોઈ શંકા નથી કે ૦૧/૦૨/૧૯૯૪ ના ટેરિફ સૂચનાના સંદર્ભમાં ૧૭.૫% સરચાર્જ ચૂકવવાની જરૂર નહોતી.

ઉપરોક્ત કારણોસર, કંપની દ્વારા પસંદ કરાયેલ એસ. એલ. પી. (સિવિલ) નં. ૧૩૯૮-૧૪૪૨/૨૦૦૫ માંથી ઉદ્ભવતી સિવિલ અપીલો ઉપરોક્ત હદ સુધી માન્ય રાખવામાં આવે છે અને બોર્ડ દ્વારા પસંદ કરાયેલ એસ. એલ. પી. (સિવિલ) નં. ૧૫૩૫૭-૫૮/૨૦૦૫ માંથી ઉદ્ભવતી સિવિલ અપીલો ફગાવી દેવામાં આવે છે. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, પક્ષકારો તેમના પોતાના ખર્ચ ચૂકવશે અને સહન કરશે.

બીબીબી

સિવિલ અપીલ નંબર ૨૩૩૫/૨૦૦૬ ને આંશિક મંજૂરી
અને સિવિલ અપીલ નંબર ૨૩૩૪/૨૦૦૬ રદ કરવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.